

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/662**od 20. siječnja 2023.****o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/63 u pogledu metode za izračun obveza koje proizlaze iz izvedenica**

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 103. stavak 7.,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 5. stavkom 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/63 ⁽²⁾ obveze koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama jedna su od sastavnica izračuna godišnjih doprinosova koje institucije plaćaju aranžmanima financiranja sanacije. Konkretno, prosječni godišnji iznos, izračunan na tromjesečnoj osnovi, obveza iz stavka 1. tog članka koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama treba vrednovati u skladu s člancima 429., 429.a i 429.b Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (2) Prije stupanja na snagu Uredbe (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, članci 429., 429.a i 429.b Uredbe (EU) br. 575/2013 obvezivali su institucije da vrijednost izloženosti svojih izvedenica izračunavaju metodom tržišne vrijednosti, odnosno metodom sadašnje izloženosti, u skladu s upućivanjem na članak 274. te uredbe, koji se odnosi na izračun izloženosti omjera finansijske poluge.
- (3) Uredbom (EU) 2019/876 izmijenjena je Uredba (EU) br. 575/2013. Konkretno, članci 429., 429.a i 429.b zamijenjeni su novim člancima od 429. do 429.g. Tom je izmjenom, među ostalim, u članak 429.c Uredbe (EU) br. 575/2013 uvedena obveza institucija da vrijednost izloženosti ugovora o izvedenicama izračunavaju u skladu s metodom tržišne vrijednosti, koja se još naziva standardiziranim pristupom za kreditni rizik druge ugovorne strane i kojom je metoda sadašnje izloženosti zamijenjena s učinkom na razdoblja *ex ante* doprinosu od 2023.
- (4) Standardizirani pristup za kreditni rizik druge ugovorne strane ne može se primijeniti za vrednovanje obveza koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama kad je to vrednovanje nužno za potrebe Delegirane uredbe (EU) 2015/63. Naime, primjenom te metode doble bi se iskrivljene vrijednosti obveza koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama, što bi na neke institucije utjecalo više nego na druge. To je posljedica, s jedne strane, postojanja nulte donje granice u određenim formulama koje treba primijeniti, što bi različito utjecalo na institucije ovisno o tome primjenjuju li

⁽¹⁾ SL L 173, 12.6.2014., str. 190.

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/63 od 21. listopada 2014. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s ex ante doprinosima aranžmanima financiranja sanacije (SL L 11, 17.1.2015., str. 44.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera finansijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (MSFI) i, s druge strane, tehničkih poteškoća i nesigurnosti u primjeni formula za izračun potencijalne buduće izloženosti. Stoga institucijama treba omogućiti primjenu metode sadašnje izloženosti za vrednovanje obveza koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama i tu metodu, prethodno utvrđenu Uredbom (EU) br. 575/2013, uvesti u Delegiranu uredbu (EU) 2015/63.

- (5) Delegiranu uredbu (EU) 2015/63 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (6) Sanacijskim tijelima treba dati više vremena za donošenje i obavljanje odluka o doprinosima aranžmanima financiranja sanacije u skladu s izmijenjenim zahtjevima. Stoga treba propisati prijelazni aranžman za 2023. kojim se produljuju rokovi za to obavljanje.
- (7) Budući da sanacijska tijela trebaju primijeniti izmijenjene zahtjeve kako bi što prije izračunala i prikupila doprinose za 2023., treba propisati da ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave.
- (8) U skladu s člankom 14. stavkom 4. Delegirane uredbe (EU) 2015/63 institucije su dužne do 31. siječnja svake godine sanacijskim tijelima dostaviti informacije relevantne za izračun doprinosova. Prijelaznim aranžmanom institucijama treba za mjesec dana produljiti rok za dostavu tih informacija u 2023.
- (9) Osim toga, sanacijskim tijelima treba omogućiti da upute za dostavu tih informacija u skladu s uvedenim izmjenama institucijama daju znatno prije utvrđenog roka za 2023., kako bi se izbjegla pravna nesigurnost u pogledu metode koja će se primjenjivati u 2023. za vrednovanje obveza koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama. Kako bi se osigurao kontinuitet metode izračuna u svim razdobljima doprinosova i sanacijskim tijelima omogućilo da od 1. listopada 2022. daju upute o dostavi takvih informacija u skladu s ovom Uredbom, ova bi se Uredba trebala primjenjivati retroaktivno od tog datuma,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Delegirana uredba (EU) 2015/63 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 3. dodaje se sljedeća točka 30.:

„(30) „obveze koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama” znači pojedinačne obveze koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama ili, ako je primjenjivo, obveze koje proizlaze iz skupa za netiranje ugovora o izvedenicama navedenih u Prilogu II. Uredbi (EU) br. 575/2013.”;

- (2) u članku 5. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za potrebe ovog odjeljka prosječni godišnji iznos, izračunan na tromjesečnoj osnovi, obveza iz stavka 1. koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama navedenih u Prilogu II. Uredbi (EU) br. 575/2013, uključujući one izvanbilančne, vrednuje se u skladu s člancima od 5.a do 5.e ove Uredbe.

Međutim, vrijednost pripisana obvezama koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama ne smije biti manja od 75 % vrijednosti tih obveza dobivene primjenom računovodstvenih odredaba koje se na tu instituciju primjenjuju za potrebe finansijskog izvještavanja.

Ako u skladu s nacionalnim računovodstvenim standardima koji se primjenjuju na instituciju za određene izvedene finansijske instrumente nema računovodstvene mjere izloženosti jer se iskazuju izvanbilančno, institucija izvješćuje sanacijsko tijelo o zbroju fer vrijednosti tih izvedenica, ako je zbroj negativan, kao zamjenskom trošku i dodaje ih svojim bilančnim računovodstvenim vrijednostima.”;

(3) umeću se sljedeći članci od 5.a do 5.e:

„Članak 5.a

Vrijednost izloženosti po izvedenicama

1. Institucije određuju vrijednost izloženosti za ugovore o izvedenicama iz Priloga II. Uredbi (EU) br. 575/2013, uključujući one izvanbilančne, u skladu s metodom tržišne vrijednosti iz članka 5.b.

Pri određivanju vrijednosti izloženosti institucije mogu uzeti u obzir učinke ugovora o obnovi i drugih sporazuma o netiranju u skladu s člankom 5.d. Ne primjenjuje se netiranje između različitih kategorija proizvoda. Međutim, institucijama je dopušteno netiranje unutar svake pojedinačne kategorije proizvoda iz Priloga II. Uredbi (EU) br. 575/2013 ako je ta kategorija predmet sporazuma o netiranju između različitih kategorija proizvoda.

2. Ako se pružanjem kolateralna u vezi s ugovorima o izvedenicama smanjuje iznos obveza na temelju primjenjivog računovodstvenog okvira, institucije to smanjenje poništavaju.

3. Za potrebe stavka 1., varijacijski iznos nadoknade plaćen u novcu drugoj ugovornoj strani institucije mogu odbiti od dijela sadašnjeg troška zamjene vrijednosti izloženosti ako na temelju primjenjivog računovodstvenog okvira taj varijacijski iznos nadoknade nije već priznat kao smanjenje vrijednosti izloženosti te ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) za transakcije koje nisu poravnane preko kvalificirane središnje druge ugovorne strane kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 88. Uredbe (EU) br. 575/2013, ne odvaja se novac dan drugoj ugovornoj strani primateljici;
- (b) varijacijski iznos nadoknade izračunava se i razmjenjuje svakodnevno na temelju tržišnog vrednovanja pozicija u izvedenicama;
- (c) varijacijski iznos nadoknade koji se daje u novcu mora biti u valuti namire ugovora o izvedenicama;
- (d) razmijenjeni varijacijski iznos nadoknade je puni iznos koji bi bio potreban za potpuno uklanjanje izloženosti utvrđene prema tržišnoj vrijednosti izvedenice podložno pragu i najnižim iznosima za prijenos primjenjivima na instituciju;
- (e) ugovor o izvedenicama i varijacijski iznos nadoknade između institucije i druge ugovorne strane u tom ugovoru pokriveni su jedinstvenim sporazumom o netiranju koji institucija može tretirati kao činitelja smanjenja rizika u skladu s člankom 5.d.

Za potrebe prvog podstavka točke (c), ako je ugovor o izvedenicama predmet kvalificiranog standardiziranog sporazuma o netiranju, valuta namire znači svaka valuta namire iz ugovora o izvedenicama ili glavnog kvalificiranog standardiziranog sporazuma o netiranju.

Ako u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom institucija priznaje varijacijski iznos nadoknade primljen u novcu od druge ugovorne strane kao plativu obvezu, tu obvezu može isključiti iz mjere izloženosti ako su ispunjeni uvjeti iz prvog podstavka točaka od (a) do (e).

4. Za potrebe stavka 3. primjenjuje se sljedeće:

- (a) smanjenje plaćenog varijacijskog iznosa nadoknade ograničeno je na negativni dio sadašnjeg troška zamjene vrijednosti izloženosti;
- (b) institucija ne upotrebljava varijacijski iznos nadoknade plaćen u novcu za smanjenje iznosa potencijalne buduće kreditne izloženosti, među ostalim ni za potrebe članka 5.e stavka 1. točke (b) podtočke ii.

5. Odstupajući od stavka 1., institucije mogu primjenjivati pojednostavnjenu metodu izloženosti iz članka 5.c za određivanje vrijednosti izloženosti ugovora o izvedenicama navedenih u točkama 1. i 2. Priloga II. Uredbi (EU) br. 575/2013 ako obujam bilančnih i izvanbilančnih poslova s izvedenicama tih institucija ispunjava uvjete iz članka 273.a stavka 2. te uredbe.

Institucije koje primjenjuju pojednostavnjenu metodu izloženosti ne umanjuju mjeru izloženosti za varijacijski iznos nadoknade primljen u novcu.

Članak 5.b

Metoda tržišne vrijednosti

1. Sadašnji trošak zamjene obveza koje proizlaze iz ugovora o izvedenicama na razini skupa za netiranje jeapsolutna neto tržišna vrijednost tih ugovora unutar skupa za netiranje, bez umanjenja za iznos kolaterala koji se drži ili daje, pri čemu se pri izračunu neto tržišne vrijednosti netiraju pozitivne i negativne tržišne vrijednosti. U tu svrhu institucije pojedinačnu transakciju izvedenicama tretiraju kao zaseban skup za netiranje.

2. Radi određivanja potencijalne buduće kreditne izloženosti, institucije zamišljene iznose ili odnosne vrijednosti, ovisno o slučaju, množe odgovarajućim postotkom iz tablice 1 u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) ugovore o izvedenicama koji se ne mogu rasporediti u jednu od pet kategorija iz tablice 1 institucije tretiraju kao ugovore koji se odnose na robu koja nije plemeniti metal;
- (b) za ugovore o izvedenicama s višestrukim razmjenama glavnice postoci se množe brojem preostalih plaćanja u skladu s odredbama ugovora;
- (c) za ugovore o izvedenicama koji su strukturirani tako da se preostale izloženosti podmiruju na unaprijed utvrđene datume plaćanja i čje se odredbe uvijek ponovno utvrđuju tako da je tržišna vrijednost ugovora o izvedenici na te unaprijed utvrđene datume jednaka nuli, preostali rok do dospijeća jednak je roku do prvog sljedećeg datuma utvrđivanja uvjeta; u slučaju ugovora vezanih uz kamatnu stopu koji ispunjavaju te uvjete i imaju preostali rok do dospijeća dulji od godinu dana, primjenjuje se postotak koji nije manji od 0,5 %.

Tablica 1.

Preostali rok do dospijeća	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute i zlato	Ugovori koji se odnose na vlasničke instrumente	Ugovori koji se odnose na plemenite metale koji nisu zlato	Ugovori koji se odnose na robu koja nije plemeniti metal
1 godina ili kraći	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Od 1 do 5 godina	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Dulji od 5 godina	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

3. Vrijednost izloženosti zbroj je sadašnjeg troška zamjene i potencijalne buduće kreditne izloženosti.

Članak 5.c

Pojednostavnjena metoda izloženosti

1. U skladu s pojednostavljenom metodom izloženosti institucije određuju vrijednost izloženosti množenjem zamišljenog iznosa svakog instrumenta postocima iz tablice 2.

Tablica 2.

Izvorni rok dospijeća	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute i zlato
1 godina ili kraći	0,5 %	2 %
Od 1 do 2 godine	1 %	5 %
Dodatak za svaku sljedeću godinu	1 %	3 %

2. Pri izračunu vrijednosti izloženosti ugovora vezanih uz kamatnu stopu institucije mogu primijeniti izvorni rok dospijeća ili preostali rok do dospijeća.

Članak 5.d

Priznavanje sporazuma o netiranju kao činitelja smanjenja rizika

Kao činitelje smanjenja rizika u skladu s člankom 5.e institucije mogu tretirati samo sljedeće vrste sporazuma o netiranju koje su nadležna tijela priznala u skladu s člankom 296. Uredbe (EU) br. 575/2013 i pod uvjetom da institucija ispunjava zahtjeve iz članka 297. te uredbe:

- (a) dvostrani ugovori o obnovi između institucije i druge ugovorne strane, na temelju kojih se međusobna potraživanja i obveze automatski prebijaju tako da se navedenom obnovom utvrdi jedinstveni neto iznos svaki put kad se obnova primjeni, čime se stvara jedinstveni novi ugovor koji obvezuje ugovorne strane i zamjenjuje sve prethodne ugovore i obveze ugovornih strana na temelju tih ugovora;
- (b) drugi dvostrani ugovori između institucije i druge ugovorne strane.

Članak 5.e

Učinci priznavanja netiranja kao činitelja smanjenja rizika

1. Institucije tretiraju sporazume o netiranju kako slijedi:

- (a) u slučaju ugovora o obnovi, umjesto bruto iznosa institucije mogu ponderirati jedinstvene neto iznose određene u tim ugovorima.

Pri primjeni članka 5.b institucije mogu uzeti u obzir ugovor o obnovi pri određivanju:

- sadašnjeg troška zamjene iz članka 5.b stavka 1.;
- zamišljenih vrijednosti glavnice ili odnosnih vrijednosti iz članka 5.b stavka 2.

Pri primjeni pojednostavljene metode izloženosti pri određivanju zamišljenog iznosa iz članka 5.c stavka 1. institucije mogu uzeti u obzir ugovor o obnovi za potrebe izračuna zamišljene vrijednosti glavnice. U tim slučajevima institucije primjenjuju postotke iz tablice 2;

- (b) u slučaju drugih sporazuma o netiranju institucije primjenjuju članak 5.b kako slijedi:
 - i. sadašnji trošak zamjene iz članka 5.b. stavka 1. za ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju dobiva se na osnovi stvarnog hipotetskog neto troška zamjene koji rezultira iz sporazuma; ako iz netiranja proizlazi neto potraživanje za instituciju koja izračunava neto trošak zamjene, sadašnji trošak zamjene jednak je nuli;
 - ii. vrijednost potencijalne buduće kreditne izloženosti iz članka 5.b stavka 2. za sve ugovore obuhvaćene sporazumom o netiranju smanjuje se prema sljedećoj formuli:

$$PCE_{\text{red}} = 0,4 \cdot PCE_{\text{gross}} + 0,6 \cdot NGR \cdot PCE_{\text{gross}}$$

pri čemu je:

PCE_{red} = umanjena vrijednost potencijalne buduće kreditne izloženosti za sve ugovore s drugom ugovornom stranom obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju;

PCE_{gross} = zbroj vrijednosti potencijalne buduće kreditne izloženosti za sve ugovore s drugom ugovornom stranom obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju, a koje se izračunavaju množenjem njihovih zamišljenih vrijednosti glavnice postocima iz tablice 1;

NGR = omjer neto i bruto vrijednosti koji se izračunava kao količnik neto troška zamjene za sve ugovore obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju s drugom ugovornom stranom (brojnik) i bruto vrijednosti troška zamjene za sve ugovore obuhvaćene valjanim dvostranim sporazumom o netiranju s tom drugom ugovornom stranom (nazivnik).

2. Pri izračunu potencijalne buduće kreditne izloženosti prema formuli iz stavka 1. točke (b) podtočke ii. institucije mogu potpuno uskladene ugovore o izvedenicama obuhvaćene sporazumom o netiranju tretirati kao jedinstveni ugovor sa zamišljenom vrijednosti glavnice jednakom neto primicima.

Pri primjeni članka 5.c stavka 1. institucije mogu potpuno uskladene ugovore o izvedenicama obuhvaćene sporazumom o netiranju tretirati kao jedinstveni ugovor sa zamišljenom vrijednosti glavnice jednakom neto primicima, pri čemu se zamišljene vrijednosti glavnice množe postocima iz tablice 2 u članku 5.c.

Za potrebe ovog stavka, potpuno uskladeni ugovori o izvedenicama su valutni unaprijedni ugovori ili slični ugovori u kojima je zamišljena vrijednost glavnice jednak novčanim tokovima ako novčani tokovi dospjevaju na isti datum valute i ako su svi nominirani u istoj valuti.

3. Za sve ostale ugovore o izvedenicama uključene u sporazum o netiranju institucije mogu smanjiti primjenjive postotke u skladu s tablicom 3.

Tablica 3.

Izvorni rok dospjeća	Ugovori vezani uz kamatnu stopu	Ugovori koji se odnose na valute
1 godina ili kraći	0,35 %	1,50 %
Od 1 do 2 godine	0,75 %	3,75 %
Dodatak za svaku sljedeću godinu	0,75 %	2,25 %

4. U slučaju ugovora vezanih uz kamatnu stopu, institucije mogu izabrati hoće li primjenjivati izvorni rok dospjeća ili preostali rok do dospjeća.”;

(4) u članku 20. dodaju se sljedeći stavci 6. i 7.:

„6. Odstupajući od članka 13. stavka 1., sanacijska tijela u razdoblju doprinosa 2023. obavješćuju svaku instituciju iz članka 2. o svojim odlukama o utvrđivanju godišnjeg doprinosa svake od njih do 31. svibnja 2023.

7. Odstupajući od članka 14. stavka 4., kad je riječ o informacijama koje se sanacijskom tijelu trebaju dostaviti u 2023., informacije iz tog stavka dostavljaju se najkasnije do 28. veljače 2023.”

Članak 2.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 1. listopada 2022.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. siječnja 2023.

Za Komisiju

Predsjednica

Ursula VON DER LEYEN
